2026/877

21.4.2026 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/877 НА КОМИСИЯТА

от 16 април 2026 година

относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на категории споразумения за трансфер на технологии

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент № 19/65/ЕИО на Съвета от 2 март 1965 г. за прилагането на член 85, параграф 3 от Договора по отношение на определени категории споразумения и съгласувани практики ([1]), и по-специално член 1 от него,

след като публикува проект на настоящия регламент,

след като се консултира с Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение,

като има предвид, че:

(1) Регламент № 19/65/ЕИО оправомощава Комисията да прилага чрез регламент член 101, параграф 3 от Договора към определени категории споразумения за трансфер на технологии и съответните съгласувани практики, по които споразумения страни са само две предприятия, попадащи в обхвата на член 101, параграф 1 от Договора.

(2) В съответствие с Регламент № 19/65/ЕИО Комисията прие по-специално Регламент (ЕС) № 316/2014 на Комисията ([2]). В Регламент (ЕС) № 316/2014 се определят категориите споразумения за трансфер на технологии, които според Комисията отговарят по принцип на условията по член 101, параграф 3 от Договора. Предвид цялостния положителен опит от прилагането на Регламент (ЕС) № 316/2014, който изтича на 30 април 2026 г., и резултатите от оценката му е целесъобразно да се приеме нов регламент за групово освобождаване.

(3) С настоящия регламент следва да се гарантира ефективна защита на конкуренцията и да се осигури адекватна правна сигурност за предприятията. Постигането на тези цели следва да бъде съобразено с необходимостта от възможно най-голямо опростяване на административния надзор и на нормативната уредба.

(4) Споразуменията за трансфер на технологии се отнасят до лицензирането на права върху технологии. Такива споразумения обикновено повишават икономическата ефективност и насърчават конкуренцията, тъй като могат да намалят дублирането на научноизследователската и развойната дейност, да стимулират първоначалните етапи на научноизследователска и развойна дейност, да насърчат иновациите, да улеснят разпространението на технологии и да създадат пазарна конкуренция на продуктовия пазар.

(5) Вероятността такива въздействия като повишаването на ефективността и насърчаването на конкуренцията да превишават по значение евентуалните антиконкурентни въздействия в резултат на съдържащите се в споразуменията за трансфер на технологии ограничения зависи от степента на пазарна мощ на съответните предприятия и следователно от степента, в която тези предприятия срещат конкуренция в лицето на предприятия, които притежават взаимозаменяеми технологии, или предприятия, които произвеждат взаимозаменяеми продукти.

(6) Настоящият регламент следва да се прилага само към споразумения за трансфер на технологии между лицензодател и лицензополучател. Той следва да се прилага към такива споразумения, дори ако споразумението съдържа условия, свързани с повече от едно равнище на търговска дейност, например чрез изискване лицензополучателят да изгради отделна система за разпространение и чрез определяне на задълженията, които лицензополучателят трябва или

([1]) ОВ 36, 6.3.1965 г., стр. 533/65, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1965/19/oj.

([2]) Регламент (ЕС) № 316/2014 на Комисията от 21 март 2014 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на категории споразумения за трансфер на технологии (ОВ L 93, 28.3.2014 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/316/oj).

може да налага на търговците на произведените в съответствие с лиценза продукти. Тези условия и задължения обаче трябва да съответстват на правилата за конкуренция, приложими към споразуменията за доставка и разпространение, посочени в Регламент (ЕС) 2022/720 на Комисията ([3]) и обяснени в Насоките на Комисията относно вертикалните ограничения ([4]). Споразуменията за доставка и разпространение, сключени между лицензополучател и купувачите на неговите продукти, предмет на споразумението, не следва да се освобождават по силата на настоящия регламент.

(7) Настоящият регламент следва да се прилага само към споразумения, при които лицензодателят разрешава на лицензополучателя и/или на един или повече от неговите подизпълнители да използват лицензираната технология, евентуално след допълнителни научни изследвания и развойна дейност от страна на лицензополучателя и/или неговите подизпълнители, с цел производство на стоки или извършване на услуги. Той не следва да се прилага за лицензиране в контекста на споразуменията за научноизследователска и развойна дейност, които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/1066 на Комисията ([5]), или за лицензиране в контекста на споразуменията за специализация, които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/1067 на Комисията ([6]). Той не следва също да се прилага към споразумения, чиято основна цел е просто препродажбата или разпространението на софтуер, независимо дали чрез физически или цифрови канали, тъй като такива споразумения не засягат лицензирането на технологии за целите на производството, а по-скоро наподобяват споразумения за разпространение.

(8) Настоящият регламент не следва да се прилага към споразуменията за създаване на технологични обединения, т.е. споразумения за обединяване на технологии с цел лицензирането им за участниците в обединението или за трети страни, нито за споразуменията, по силата на които обединените технологии се лицензират в полза на тези трети страни. Той не следва да се прилага и за споразумения, по силата на които потенциалните лицензополучатели на технологии се уговарят да преговарят съвместно за условията на споразуменията за трансфер на технологии (групи за водене на преговори с цел получаване на лиценз).

(9) За прилагането на член 101, параграф 3 от Договора посредством регламент не е необходимо да се определят споразуменията за трансфер на технологии, които могат да попадат в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора. При индивидуалната преценка на споразуменията по член 101, параграф 1 трябва да бъдат взети предвид няколко фактора, и по-специално структурата и динамиката на съответните технологични и продуктови пазари.

(10) Ползата от предвиденото в настоящия регламент групово освобождаване следва да се ограничава до споразуменията, за които с достатъчна увереност може да се приеме, че отговарят на изискванията, посочени в член 101, параграф 3 от Договора. За да се постигнат ползите и целите на трансфера на технологии, настоящият регламент следва да обхваща не само трансфера на технологии като такъв, но също и другите разпоредби, съдържащи се в споразуменията за трансфер на технологии, ако и доколкото те са пряко свързани с производството или продажбата на продуктите, предмет на споразумението.

(11) Що се отнася до споразуменията за трансфер на технологии между конкуренти, може да се предположи, че когато техният общ дял от съответните пазари не надвишава 20 % и споразуменията не съдържат някои силно антиконкурентни ограничения, тези споразумения обикновено водят до усъвършенстване на производството и разпространението и дават възможност на потребителите да получат справедлив дял от произтичащите от това ползи.

(12) Що се отнася до споразуменията за трансфер на технологии между неконкуренти, може да се предположи, че когато индивидуалният им дял от съответните пазари не надвишава 30 % и споразуменията не съдържат някои силно антиконкурентни ограничения, тези споразумения обикновено водят до усъвършенстване на производството и разпространението и дават възможност на потребителите да получат справедлив дял от произтичащите от това ползи.

(13) За целите на прилагането на настоящия регламент пазарните дялове на съответните технологични пазари следва да се изчисляват въз основа на наличието на лицензните права върху технологията на съответните продуктови и географски пазари, на които се продават продуктите, предмет на споразумението, а именно въз основа на комбинираните продажби на продуктите, предмет на споразумението, произведени от лицензодателя и неговите лицензополучатели. Поради това за целите на прилагането на настоящия регламент следва да се счита, че пазарният дял на технологиите, чрез които все още не са реализирани продажби на продукти, предмет на споразумението, е равен на нула.

([3]) Регламент (ЕС) 2022/720 на Комисията от 10 май 2022 г. за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики (ОВ L 134, 11.5.2022 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/720/oj).

([4]) Съобщение на комисията — Известие на комисията: Насоки относно вертикалните ограничения (ОВ C 248, 30.6.2022 г., стр. 1).

([5]) Регламент (ЕС) 2023/1066 на Комисията от 1 юни 2023 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за научноизследователска и развойна дейност (ОВ L 143, 2.6.2023 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1066/oj).

([6]) Регламент (ЕС) 2023/1067 на Комисията от 1 юни 2023 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация (ОВ L 143, 2.6.2023 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1067/oj).

(14) Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с прилагането на прагове на пазарен дял, не следва да засягат изчисляването на пазарните дялове за оценката на споразумения, които не попадат в обхвата на груповото освобождаване, предвидено в настоящия регламент. Прилагането на настоящия регламент не засяга прилагането на член 102 от Договора.

(15) Ако приложимият праг на пазарен дял е надвишен на един или на няколко продуктови или технологични пазара, груповото освобождаване следва да не се прилага към споразумението за съответните пазари.

(16) Не може да има презумпция, че над тези прагове на пазарен дял споразуменията за трансфер на технологии попадат в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора. Например споразумения за предоставяне на изключителен лиценз между неконкурентни предприятия често попадат извън приложното поле на член 101, параграф 1. Също така не може да има презумпция, че над тези прагове на пазарен дял споразуменията за трансфер на технологии, които попадат в приложното поле на член 101, параграф 1, не отговарят на условията за освобождаване, определени в член 101, параграф 3. Не може обаче да има също презумпция, че те обикновено ще водят до обективни предимства от такова естество и величина, че да компенсират пречките, които създават за конкуренцията.

(17) С настоящия регламент не следва да се освобождават споразуменията за трансфер на технологии, съдържащи ограничения, които са абсолютно необходими за усъвършенстване на производството или на разпространението. По-специално споразуменията за трансфер на технологии, които съдържат някои силно антиконкурентни ограничения, като определянето на цените за трети страни, следва да бъдат изключени от предвидената в настоящия регламент полза от групово освобождаване, независимо от пазарните дялове на съответните предприятия. Когато в споразумение се съдържат такива съществени ограничения, цялото споразумение следва да се изключи от ползата от груповото освобождаване.

(18) С цел да бъдат запазени стимулите за иновации и да бъде защитено правилното прилагане на правата върху интелектуална собственост, някои ограничения следва да се изключат от ползата от груповото освобождаване. По-специално следва да бъдат изключени задълженията за преотстъпване на подобренията и клаузите за неоспорване. Когато в споразумения за трансфер на технологии са включени такива ограничения, само въпросното ограничение следва да бъде изключено от ползите от груповото освобождаване.

(19) Праговете на пазарен дял, неосвобождаването на споразумения за трансфер на технологии, които съдържат силно антиконкурентните ограничения, и изключените ограничения, предвидени в настоящия регламент, по принцип ще гарантират, че чрез споразуменията, за които се прилага груповото освобождаване, не се предоставя възможност на участващите в тях предприятия да премахват конкуренцията по отношение на значителна част от въпросните продукти.

(20) В настоящия регламент следва да се посочат типични ситуации, при които може да се счете за целесъобразно да се отнеме ползата от освобождаването, предвидена в настоящия регламент, в съответствие с член 29 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета ([7]).

(21) С цел засилване на надзора върху паралелни мрежи от споразумения за трансфер на технологии, които пораждат сходни ограничителни последици и обхващат повече от 50 % от даден пазар, Комисията може чрез регламент да обяви настоящия регламент за неприложим към споразумения за трансфер на технологии, които съдържат специфични ограничения, свързани със съответния пазар, с което да възстанови пълното прилагане на разпоредбите на член 101 от Договора по отношение на такива споразумения,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „споразумение“ означава споразумение, решение на сдружение от предприятия или съгласувана практика;

([7]) Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1/oj).

б) „права върху технологии“ означава ноу-хау и следните права или комбинация от тях, включително заявки или заявки за регистрация на тези права:

i) патенти;

ii) полезни модели;

iii) права върху дизайн;

iv) топологии на полупроводникови изделия;

v) сертификати за допълнителна закрила за лекарствени или други продукти, за които могат да бъдат получени такива сертификати за допълнителна закрила;

vi) сертификати за растителни видове и

vii) авторски права върху софтуер;

в) „споразумение за трансфер на технологии“ означава:

i) споразумение за лицензиране на права върху технология, сключено между две предприятия за целите на производството на продукти, предмет на споразумението, от лицензополучателя и/или негов(и) подизпълнител(и);

ii) прехвърляне на права върху технологии между две предприятия за целите на производството на продукти, предмет на споразумението, когато част от риска, свързан с използването на технологията, остава за този, който ги прехвърля;

г) „реципрочно споразумение“ означава споразумение за трансфер на технологии, чрез което две предприятия си предоставят взаимно, посредством един и същ или отделни договори, лицензи за права върху технологии и когато тези лицензи се отнасят до конкуриращи се технологии или могат да се използват за производството на конкуриращи се продукти;

д) „нереципрочно споразумение“ означава споразумение за трансфер на технологии, чрез което едно предприятие предоставя на друго предприятие лиценз за правата върху технология или когато две предприятия си предоставят взаимно такъв лиценз, но тези лицензи не се отнасят до конкуриращи се технологии и не могат да се използват за производството на конкуриращи се продукти;

е) „продукт“ означава стоки или услуги, включително междинни стоки и услуги и крайни стоки и услуги;

ж) „продукт, предмет на споразумението“ означава продукт, произведен пряко или непряко въз основа на лицензните права върху технология;

з) „права върху интелектуална собственост“ включва права върху индустриална собственост, по-специално патенти и търговски марки, авторско право и сродните му права;

и) „ноу-хау“ означава пакет от практическа информация, получена в резултат на опит и изпитване, която е:

i) тайна, т.е. не е общоизвестна или леснодостъпна;

ii) значима, т.е. важна и полезна за производството на продуктите, предмет на споразумението, и

iii) установена, т.е. описана достатъчно подробно, за да може да се провери, че отговаря на критериите за тайна и значимост;

й) „съответен продуктов пазар“ е пазарът за продуктите, предмет на споразумението, и техните заместители, тоест всички продукти, които купувачът счита за взаимозаменяеми или заместими поради техните характеристики, цени и употребата, за която са предназначени;

к) „съответен технологичен пазар“ е пазарът за лицензните права върху технология и техните заместители, т.е. всички права върху технология, които лицензополучателят счита за взаимозаменяеми или заместими поради техните характеристики, дължимите за тези права лицензионни възнаграждения и употребата, за която са предназначени;

л) „съответен географски пазар“ е територията, на която разглежданите предприятия участват в предлагането и търсенето на стоки или в лицензирането на права върху технологии, в която условията на конкуренция са достатъчно еднородни и която значително се отличава от съседните територии по условията на конкуренция;

м) „съответен пазар“ е комбинацията от съответния продуктов или технологичен пазар със съответния географски пазар;

н) „конкурентни предприятия“ са предприятия, които се конкурират на съответния пазар, т.е.:

i) конкурентни предприятия на съответния пазар, на който са лицензирани правата върху технологията, т.е. предприятия, които лицензират права върху конкуриращи се технологии (действителни конкуренти на съответния пазар);

ii) конкурентни предприятия на съответния пазар, на който се продават продуктите, предмет на споразумението, т.е. предприятия, които при липса на споразумение за трансфер на технологии биха извършвали активно стопанска дейност на съответния(ите) пазар(и), където се продават продуктите, предмет на споразумението, (действителни конкуренти на съответния пазар) или които при липса на споразумение за трансфер на технологии вероятно биха предприели при наличие на реалистични основания, а не просто като теоретична възможност, необходимите допълнителни инвестиции или биха направили други разходи, необходими за навлизането на съответния(ите) пазар(и), в достатъчно кратък срок, за да упражнят конкурентен натиск върху предприятия, които вече извършват дейност на съответния пазар (потенциални конкуренти на съответния пазар);

о) „система за селективно разпространение“ е система за разпространение, при която лицензодателят се задължава да лицензира производството на продуктите, предмет на споразумението, пряко или косвено само за лицензополучатели, подбрани въз основа на определени критерии, и при която лицензополучателите се задължават да не продават продуктите, предмет на споразумението, на неупълномощени разпространители на територията, запазена от лицензодателя за функционирането на тази система;

п) „изключителен лиценз“ е лиценз, при който на самия лицензодател не се разрешава да произвежда въз основа на лицензните права върху технологията, нито му е разрешено да лицензира лицензните права върху технологията на трети страни, по принцип или за конкретна употреба, или на конкретна територия;

р) „изключителна територия“ е дадена територия, в чиито предели е разрешено само на едно предприятие да произвежда продуктите, предмет на споразумението, като въпреки това е възможно да се позволи на друг лицензополучател да произвежда продуктите, предмет на споразумението, в пределите на тази територия само за определен клиент, когато вторият лиценз е бил предоставен, за да бъде създаден алтернативен източник на доставка за този клиент;

с) „изключителна група клиенти“ е група от клиенти, на които само на една от страните по споразумение за трансфер на технологии се разрешава да продава активно произведените с лицензираната технология продукти, предмет на споразумението;

т) „активни продажби“ означава активно насочване към клиенти чрез посещения, писма, електронни писма, обаждания или други средства за пряка комуникация или чрез целева реклама и промоция, офлайн или онлайн, например чрез печатни или цифрови медии, включително онлайн медии, услуги за сравняване на цени или реклама в търсачки, насочени към клиенти в определени територии или групи клиенти, експлоатиране на уебсайт с домейн от първо ниво, съответстващо на определени територии, или предлагане на езици на уебсайтове, които обикновено се използват в определени територии, когато тези езици са различни от обичайно използваните на територията, на която е установен купувачът;

у) „пасивни продажби“ означава продажби, направени в отговор на спонтанни искания от отделни клиенти, включително доставка на стоки или услуги на клиенти, без продажбата да е била инициирана чрез активно насочване към определен клиент, група клиенти или територия, и включващи продажби в резултат на участие в обществени поръчки или отговор на публични или частни покани за участие в търг;

2. За целите на настоящия регламент термините „предприятие“, „лицензодател“ и „лицензополучател“ включват съответните им свързани предприятия.

„Свързани предприятия“ са:

а) предприятия, в които страна по споразумението за трансфер на технологии пряко или косвено притежава едно или повече от следните права или правомощия:

i) има правомощия да упражнява повече от половината от правата на глас;

ii) има правомощия да назначава повече от половината от членовете на надзорния съвет, управителния съвет или органите, които законно представляват предприятието;

iii) разполага с правото да управлява дейността на предприятието;

б) предприятия, които пряко или косвено разполагат с едно или повече от изброените в буква а) права или правомощия в предприятие, страна по споразумението за трансфер на технологии;

в) предприятия, в които предприятие, посочено в буква б), пряко или непряко притежава едно или повече от изброените в буква а) права или правомощия;

г) предприятия, в които страна по споразумението за трансфер на технологии заедно с едно или повече от предприятията по буква а), б) или в), или в които две или повече от тези предприятия съвместно разполагат с едно или повече от посочените в буква а) права или правомощия;

д) предприятия, в които едно или повече от правата или правомощията, изброени в буква а), се държат съвместно от:

i) страни по споразумението за трансфер на технологии или съответните им свързани предприятия, посочени в букви а)—г); или

ii) една или повече от страните по споразумението за трансфер на технологии или едно или повече от техните свързани предприятия, посочени в букви а)—г), и една или повече трети страни.

Член 2

Освобождаване

1. В съответствие с член 101, параграф 3 от Договора и съгласно разпоредбите на настоящия регламент член 101, параграф 1 от Договора не се прилага към споразумения за трансфер на технологии.

2. Освобождаването, предвидено в параграф 1, се прилага, доколкото в споразуменията за трансфер на технологии се съдържат ограничения за конкуренцията, попадащи в приложното поле на член 101, параграф 1 от Договора. Освобождаването се прилага до изтичане на срока на валидност на лицензните права върху технологията или до тяхното прекратяване или обявяването им за недействителни, или, в случай на ноу-хау, докато то остане в тайна. Когато обаче то стане обществено достояние в резултат на действие от страна на лицензополучателя, освобождаването се прилага за срока на действие на споразумението.

3. Изключението, предвидено в параграф 1, се прилага също към разпоредби в споразумения за трансфер на технологии относно закупуването на продукти от лицензополучателя или относно лицензиране или прехвърляне на други права върху интелектуална собственост или ноу-хау към лицензополучателя, ако и доколкото тези разпоредби са пряко свързани с производството или продажбите на продуктите, предмет на споразумението.

Член 3

Прагове на пазарен дял

1. Когато предприятията, страни по споразумението, са конкурентни предприятия, предвиденото в член 2 освобождаване се прилага, при условие че общият пазарен дял на страните не надвишава 20 % на нито един от съответните пазари.

2. Когато предприятията, страни по споразумението, не са конкурентни предприятия, предвиденото в член 2 освобождаване се прилага, при условие че общият пазарен дял на всяка от страните не надвишава 30 % на нито един от съответните пазари.

Член 4

Съществени ограничения

1. Когато предприятията, страни по споразумението, са конкурентни предприятия, предвиденото в член 2 освобождаване не се прилага за споразумения, които пряко или косвено, поотделно или заедно с други фактори, под контрола на страните, имат една от следните цели:

а) ограничаване на възможността за една от страните да определя цените си, когато продава продукти на трети страни;

б) ограничаване на крайната продукция, с изключение на ограничения на крайната продукция на продукти, предмет на споразумението, наложени на лицензополучателя в едно нереципрочно споразумение или наложени само на един от лицензополучателите в реципрочно споразумение;

в) разпределение на пазари или на клиенти с изключение на:

i) задължението на лицензодателя и/или лицензополучателя по нереципрочно споразумение да не произвежда с лицензните права върху технологията в пределите на изключителната територия, запазена за другата страна, и/или да не извършва активни/пасивни продажби на продуктите, предмет на споразумението, в пределите на изключителната територия или с изключителната група клиенти, запазена за другата страна;

ii) ограничението по нереципрочно споразумение лицензополучателят да извършва активни продажби на продукти, предмет на споразумението, на изключителната територия или на групата клиенти с изключителни права, разпределени от лицензодателя на друг лицензополучател, при условие че последният не е бил конкурентно предприятие на лицензодателя към момента на сключване на неговия собствен лицензионен договор;

iii) задължението на лицензополучателя да произвежда продуктите, предмет на споразумението, само за собствена употреба, при условие че, когато лицензополучателят включва продуктите, предмет на споразумението, в свои собствени продукти, той не е ограничен при активната и пасивната продажба на продуктите, предмет на споразумението, като резервни части за неговите собствени продукти;

iv) задължението на лицензополучателя по нереципрочно споразумение да произвежда продуктите, предмет на споразумението, само за определен клиент, когато лицензът е предоставен с цел създаване на алтернативен източник на доставки за този клиент;

г) ограничаването на възможността за лицензополучателя да използва собствените си права върху технология или ограничението на възможността за всяка от страните по споразумението да извършва научноизследователска и развойна дейност, освен ако това последно ограничение е абсолютно необходимо с цел да се предотврати разкриването на лицензното ноу-хау на трети страни.

2. Когато предприятията, страни по споразумението, не са конкурентни предприятия, предвиденото в член 2 освобождаване не се прилага към споразумения, които пряко или косвено, поотделно или заедно с други фактори под контрола на страните имат една от следните цели:

а) ограничаване на способността на една от страните да определя своите цени, когато продава продукти на трети страни, без да се засяга възможността да налага максимална продажна цена или да препоръчва продажна цена, при условие че това не се равнява на фиксирана или минимална продажна цена в резултат на оказан натиск от някоя от страните или в резултат на стимули, предложени от някоя от страните;

б) ограничаване на територията или потребителската група, в чиито граници лицензополучателят може да продава пасивно продуктите, предмет на споразумението, с изключение на:

i) ограничението за пасивни продажби в изключителната територия или за изключителната група клиенти, запазени за лицензодателя;

ii) задължението да произвежда продуктите, предмет на споразумението, само за собствена употреба, при условие че, когато лицензополучателят включва продуктите, предмет на споразумението, в свои собствени продукти, той не е ограничен при активната и пасивната продажба на продуктите, предмет на споразумението, като резервни части за неговите собствени продукти;

iii) задължението лицензополучателят да произвежда продуктите, предмет на споразумението, само за определен клиент, когато лицензът е бил предоставен, за да бъде създаден алтернативен източник на доставки за този клиент;

iv) ограничението лицензополучател, който се занимава с търговия на едро, да продава на крайни потребители;

v) ограничаването на продажбите на неоторизирани дистрибутори, разположени на територия, където лицензодателят използва селективна система за разпространение на продуктите, предмет на споразумението;

в) ограничаване на активните или пасивните продажби за крайни потребители от лицензополучател, който е член на система за селективно разпространение и чиято дейност е на равнище търговия на дребно, без да се засяга възможността на член на системата да бъде забранено да действа от място на стопанска дейност, за който няма разрешение.

3. Когато предприятията, страни по споразумението, не са конкурентни предприятия към момента на сключване на споразумението, но впоследствие станат конкурентни предприятия, разпоредбите на параграф 2, а не на параграф 1 се прилагат за целия срок на действие на споразумението, освен в случай на последващо изменение на съществени елементи на споразумението. Такова изменение е сключването на ново споразумение за трансфер на технологии между страните, чийто предмет са права върху конкурентни технологии.

Член 5

Изключени ограничения

1. Предвиденото в член 2 освобождаване не се прилага към нито едно от следните задължения, съдържащи се в споразуменията за трансфер на технологии:

а) всяко пряко или косвено задължение лицензополучателят да предостави изключителен лиценз или да прехвърли права, изцяло или частично, на лицензодателя или на определена от него трета страна по отношение на своите собствени подобрения или на своите собствени нови приложения на лицензираната технология;

б) всяко пряко или косвено задължение, наложено на някоя от страните да не оспорва валидността на правата върху интелектуална собственост, които другата страна държи в Съюза, без да се засяга възможността, при изключителен лиценз, да бъде предвидено прекратяване на споразумението за трансфер на технологии, в случай че лицензополучателят оспорва валидността на лицензните права върху технологията.

2. Когато предприятията, страни по споразумението, не са конкуренти, изключението, предвидено в член 2, не се прилага към пряко или косвено задължение, ограничаващо възможността лицензополучателят да използва своите собствени права върху технология или ограничаващо възможността някоя от страните да извършва научноизследователска и развойна дейност, освен ако последното ограничение не е абсолютно необходимо, за да бъде предотвратено разкриването на лицензираното ноу-хау на трети страни.

Член 6

Оттегляне на освобождаването от забрана в определени случаи

1. Съгласно член 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003 Комисията може да оттегли ползата от освобождаване по настоящия регламент, когато в конкретен случай установи, че споразумение за трансфер на технологии, към което се прилага предвиденото в член 2 от настоящия регламент освобождаване, въпреки всичко има последици, които са несъвместими с член 101, параграф 3 от Договора, и по-специално когато:

а) достъпът на технологиите на трети страни до пазара е ограничен, например поради кумулативното действие на паралелни мрежи от сходни ограничителни споразумения, забраняващи на лицензополучателите да използват технологиите на трети страни;

б) достъпът до пазара на потенциални лицензополучатели е ограничен, например посредством кумулативното действие на паралелни мрежи от сходни ограничителни споразумения, непозволяващи на лицензодателите да издават лицензи на други лицензополучатели, или защото единственият притежател на технологията, лицензиращ съответните права върху технологията, сключва споразумение за изключителен лиценз с лицензополучател, който вече развива дейност на продуктовия пазар въз основа на права върху заместими технологии.

2. В съответствие с член 29, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 орган за защита на конкуренцията на държава членка може, при същите обстоятелства като посочените в параграф 1 от настоящия член, да оттегли ползата от освобождаване по настоящия регламент на територията на тази държава членка или на част от нея, ако се установи, че в определен случай споразумение, към което се прилага предвиденото в член 2 от настоящия регламент освобождаване, има последици, които са несъвместими с член 101, параграф 3 от Договора, на територията на тази държава членка или на част от нея и когато тази територия има всички характеристики на отделен географски пазар.

Член 7

Неприлагане на настоящия регламент

1. Съгласно член 1а от Регламент № 19/65/ЕИО Комисията може посредством регламент да обяви, че когато паралелни мрежи от сходни споразумения за трансфер на технологии обхващат повече от 50 % от съответен пазар, настоящият регламент не се прилага към споразуменията за трансфер на технологии, които съдържат специфични ограничения във връзка с този пазар.

2. Регламент, приет съгласно параграф 1, не се прилага, преди да са изтекли най-малко шест месеца от неговото приемане.

Член 8

Прилагане на праговете на пазарен дял

За прилагането на посочените в член 3 прагове на пазарен дял се налагат следните правила:

а) пазарният дял се изчислява въз основа на пазарните данни за стойността на продажбите; ако пазарните данни за стойността на продажбите не са налични, за установяването на пазарния дял на съответните предприятия могат да бъдат използвани оценки, основаващи се на друга достоверна информация от пазара, включително обема на продажбите;

б) пазарният дял се изчислява въз основа на данни за предходната календарна година; ако предходната календарна година не е представителна за позицията на страните на съответния пазар или пазари, пазарният дял се изчислява като средна стойност на пазарните дялове на страните за предходните 3 календарни години;

в) пазарният дял, който се държи от предприятията, посочени в член 1, параграф 2, втора алинея, буква д), се разделя поравно за всяко предприятие, което притежава правата или правомощията, изброени в член 1, параграф 2, втора алинея, буква а);

г) пазарният дял на страна, която извършва дейност на съответния технологичен пазар, се изчислява въз основа на наличието на права на тази страна върху технологията на съответния(ите) пазар(и) (а именно продуктовия(ите) пазар(и) и географския(ите) пазар(и), където се продават продуктите, предмет на споразумението, т.е. въз основа на комбинираните продажби на тази страна и нейните лицензополучатели на продукти, съдържащи технологията, лицензирана от тази страна;

д) ако пазарният дял, посочен в член 3, параграф 1 или 2, първоначално не е повече от 20 % или съответно от 30 %, но впоследствие нарасне над тези равнища, предвиденото в член 2 освобождаване продължава да се прилага за срок от три последователни календарни години след годината, през която за първи път е надвишен прагът от 20 % или от 30 %.

Член 9

Взаимоотношения с други регламенти за групово освобождаване

Настоящият регламент не се прилага за режими за издаване на лиценз в споразумения за научноизследователска и развойна дейност, които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/1066, или в споразумения за специализация, които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/1067.

Член 10

Преходен период

Забраната, предвидена в член 101, параграф 1 от Договора, не се прилага през периода от 1 май 2026 г. до 30 април 2027 г. по отношение на вече влезлите в сила към 30 април 2026 г. споразумения, които не отговарят на изискванията за предвиденото в настоящия регламент освобождаване, но които към 30 април 2026 г. са отговаряли на условията за предвиденото в Регламент (ЕС) № 316/2014 освобождаване.

Член 11

Срок на валидност

Настоящият регламент влиза в сила на 1 май 2026 г.

Срокът му на действие изтича на 30 април 2038 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 април 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN